

En skånsk jakthistoria från slutet på 1800-talet

Från Byahornet 2-2009

Författaren okänd – kanske Henrik Wranér?

Mor sto säl ve spisen o bleste på illen onge kaffekelen. Far o sön sad te bors me grödafaded emellom si o fondera på vicken au dom, som forst skolle behöva lena på svälteremmen, då i o me desamma pian kom sättans ing i stuan som en horrelving o skreg de varsta hon konne:

- Skyngja jer, skyngja, jer ud, ska I få se på nåd!

- Va står på, men du gaver sådant, e illen lös, ella va e de? sa mannen.

- Ah, de e, kan I tro, mied varre än så, jämrade sig pian, darr går ett långskånkad kräj ude i ruelanned, o ja tror de e säla Den One, forr de liasom osar svaul å en så faselians räled så.

- Gack ud o se, Per, ha de kan va forr nåd! befallde mannen.

Per gick ud o kom strajs tebags genom dören o komdera:

- Ta nör bössan, som hängjer på väggjen yer kackelonsbänkjen! Här ska skjudas. De e ett sånt dåra skogskrej, som naboens Anners skod i hint åred o fickj 100 reksdaler forr på tored.

O så to han fram ambition o borja ladda, men så stoppa han i sin hastighed o konfyshed kulan forre' o kruded ette i bössepivan.

- Du tänkjer vell inte skjuda den darrne räliusen, som går ude i ruelanned? sa moran, som hade vaed ude o sett på'n. La ble de, Per! Han kan ta lived au di, for hon vesste, ad entans pågen ella mannen va non jägare.

- Ja, I e då allti så ynkelit rädda o illa ve Jer. De va då mied bätter, ad I gickj ud o så etter, ad ente krejed luer sin väj, sa Per.

- Ente kan ja stå o hålla'n i rompan o forhindra'n o lua sin väj, invände moran förnärmad.

- Så ska I då få se på den som ente e född i Fjönrrarp, sa pågen.

O så ga faren o sönen si i väj, så håred sto ragt ud ette dom. Men nårr di så hade kommed ett lided stickje udanfor gåren o fåd syn på älgen, sa mannen:

- Skolle vi ente hatt me voss nåd o tat bloed i?

Jo, de va ente så galed, tyckte pågen.

- Gack ingj ette nåd, så väntar ja här ude så länge.

När så mannen kommed ingj, sa kvingjan:

- Jaså, du e ente kommen längjer. Sed nu nör drickj en kopp, ingjan de blör kalt.

- De e ingjen ti te de nu, sa mannen, udan gack i ställed o hämta nåd, som vi kan ta bloed i.

- Ja, I e då så galna me jera upptåg o gesimser, la ble de darrna fjantaned, forr I kan ble raint olyckjelia, o de kan ble jert sista skjudane! sa moran.

- Bry du di ente om o snackja så mied, udan gjorr som ja sier, sa mannen.

O då va kvingjan tvungen o gjorra, som mannen sa, forr hon visste, ad de dude ente o si imod, nårr de ble allvar å.

- Då e de väll så gott ja hämtar slajtbankjen osse, så blör de rekter ette orningen, sa pian, som hadde ont forr o hålla si forr o va näsvis. - Ja, gjorr de, sa mannen, men skyngja di, forr Per väntar!

Så gickj då moran ette en köverkel te mannen, o så to hon en skäppa mel o en vesp te o röra i bloed me, o pian gickj ette slajtebankjen, o så gickj di ud te Per allihob. Så skolle jakten borja.

Forst gickj då Per me bössan, ette kom mannen konkanes me en tiekannors köverkel o så pian me slajtebankjen o sist moran me en skäppa mel o en vesp te o röra i pölsan me. Nårr di så hadde kommed ud på gäred, darr älgen va, så vanna moran o pian si ente mä ud längjer, udan di smöj si bag en lolängja, forr di va liasom skotträdda, sa di. Men mannen o pågen satte i väj mot

älgen, o nårr di kom i skotthåll, gjore Per si i årning te o skjuda o bårja pegja me bössan på'n. Då to älgen o kasta hoeded baglänges o sprant rakt på dom, så de döna i markjen. O far o sön fickj väl ente brått o to te benen o sprant, så di knappt konne auna tebaga te fruentömmerna. Bössan fickj di me si, men köverkelen måtte di lämna ette si. Nårr di så kom te lolängjan, va fruentömmerna sin kos. Men så fickj di se, ad en stie va opprest mot taged.

- Fruentömmerna e där oppe, sa mannen, o de e så gott, ad vi går did, vi osse.

- Ja, en kan skjuda lia bra där oppe, sa pågen.

Nårr di så kom opp på taged, fickj di se fruentömmerna seda o ria o skreva på tagåsen.

- Ja, I ä'n då nånna rektia karatöj te o ud rätta ärender o ger jer ud på avfärder! Tvi forr Den Lee! Skämmens I ente, så ä 'n I ännu dammare, skreg moran, så fort hon fickj syn på dom.

- Ah, skrig så lagom! sa Per, de e ente slut me jakten inu. Vänta I borra, så ska han snart få skjuss, den räliusen.

- Mor, skregj pian, nu e han på jer nye köverkel, se harr han vrier te'n o hanterar'n!

- Ja, han fordarvar väl voss me ingjan laint te, sa kvingjan. De e då forr eländit! Nu e köverkelen flad som en sillatunnebonn. Ja, de e då, se en kan gräda ad ed. Skjud på'n, Per! nårr han ente vill la'na va i fre!

- Mor, nu eder han opp meled forr jer i skäppan! skregj pian.

- Ja, la'n eda, han eder väll opp voss me te sist. Rätt som de va, skregj pian:

- Nu kommer han hid, han tittar hidad!

- Vänta borra, sa pågen, så ska ja ge'n forr o glo!

O så skalle han ta tag i bössan.

- Men, de va sant, sa'n, ja glimde na, min liv, nöre ve loväggen.

- Tvi sånna jägare I än skregj kvingjan. Du måtte skämmas, Per, forr o snacka om, ad du ska skjuda o skjuda o skjuda, forr du duer ente mer te o skjuda än mina gamle spruckjne träsko!

- Ja, då går ja väll nöre ette bössan, sa pågen.

- Nu e han framme ve längjan, sa pian.

- Han måtte väll ente röra bössan, forr då kan han ta lived au si, sa Per.

Titta ette, Pernilla!

O så kröb han bagarn ryggjen på sin far. Pian bocka si framad o titta nörad göveln.

- jo, nu nosrnar han på bössan, viska hon. Ja skalle grina rätt i väred, om han skod si säl, forr han har ju ente på bössan o skötta.

Men moran sa:

- De ska då ble en evi löjn, ad han ska komma hid, de beläded! Hjälp mi, Pernilla. O so to di o knuffa te stien, så han ramla ikull. O älgen i väj, de varsta han konne, se de sa tjo ette de. Men släbofolked sad på taged, o där sedor di väll inu, om ingjen har kommed o hjulped dom nöre.